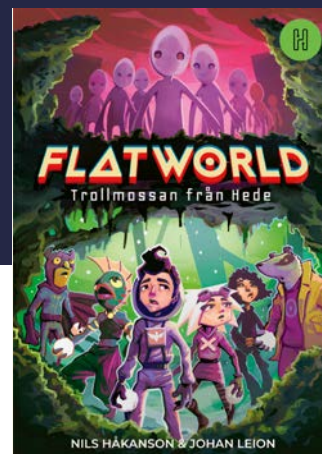

Lärarhandledning

Trollmossan från Hede

Nils Håkanson

Ämne:

Svenska och svenska som andraspråk

Årskurs:

4-6

Antal lektioner:

2-10

Om handledningarna:

Till boken *Trollmossan från Hede* finns förutom denna lärarhandledning en [elevhandledning](#). Elevhandledningen kan eleverna arbeta med på egen hand eller tillsammans med andra. Vill man kan också hela eller delar av elevhandledningen vara grund för ett gemensamt klassarbete med boken.

I denna lärarhandledning presenteras boken. Därefter ges förslag på hur *Trollmossan från Hede* kan introduceras och en plan för gemensam läsning och en avslutande uppgift där eleverna får skapa en serie utifrån bokens bästa händelse.

Handledningarna är gjorda av Jenny Edvardsson, www.jennyedvardsson.se.

Centralt innehåll

Svenska 4–6 (Lgr22)

Läsa och skriva

- ▶ Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.
- ▶ Sammanfattning av texter.
- ▶ Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsupplevelsen.
- ▶ Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg
- ▶ Handstil och att skriva med digitala verktyg.
- ▶ Språkliga strukturer och normer. Meningsbyggnad, med huvudsatser, bisatser och skiljetecken samt textbindning med hjälp av sambandsord. Stavning, ords böjningsformer och ordklasser.

Tala, lyssna och samtala

- ▶ Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer och i samband med demokratiska beslutsprocesser.

Texter

- ▶ Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- ▶ Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.

Svenska som andraspråk 4–6 (Lgr22)

Läsa och skriva

- ▶ Gemensam och enskild läsning. Läsrelaterade aktiviteter och strategier för att förstå, avkoda och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.
- ▶ Sammanfattning av texter.
- ▶ Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsupplevelsen.
- ▶ Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- ▶ Handstil och att skriva med digitala verktyg.
- ▶ Språkliga strukturer och normer. Ords böjningsformer, meningsbyggnad med huvudsatser och bisatser samt svenska språkets ordföljd i jämförelse med andra språk eleven kan. Textbindning med hjälp av sambandsord. Stavning, skiljetecken och ordklasser.

Tala, lyssna och samtala

- ▶ Strategier för att förstå och göra sig förstådd när det egna svenska språket inte räcker till, exempelvis att be om förtydliganden, omformulera och använda olika språk som resurs.
- ▶ Olika former av strukturerade samtal, till exempel dialoger och intervjuer.
- ▶ Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer och i samband med demokratiska beslutsprocesser. Användning av sambandsord för att jämföra, motivera och exemplifiera.

Texter

- ▶ Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- ▶ Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. Texternas ord och uttryck.

Boken

Trollmossan från Hede är den andra delen i det halsbrytande äventyret om Skölden och mobilspelet Flatworld.

Det har blivit vinter i Kvarneberg. I verkligheten är gatorna täckta med is och snö, i spelet med grädde och sockervadd. Sven, Stella och de andra medlemmarna i Skölden hjälps åt att patrullera i Flatworld för att hålla de farliga vampirerna borta.

Efter en uppdatering händer märkliga saker i spelet. En mystisk mossa börjar sprida sig på gatorna. Strax efter dyker en helt ny typ av spelare upp: obehagliga, anonyma figurer med äggformade huvuden som bråkar och sprider dålig stämning. Snart är alla barn taskiga mot varandra både i Flatworld och i verkligheten.

Skölden förstår att en mörk kraft åter har släppts lös, och att den tycks ha något att göra med den växande mossan. De måste ta reda på varifrån den kommer och stoppa den innan den tar över ...

Författaren

Nils Håkanson är författare, översättare och förläggare. Han har bland annat gett ut romanerna *Järnskallen* (2015), *Ödmården* (2017) och *Den blinde konungens spira* (2019) på Albert Bonniers förlag. 2021 debuterade han som barn- och ungdomsförfattare med serien Flatworld. Nils bor i Stockholm med sin familj.

Illustratören

Johan Leion är illustratör och designer bosatt i Göteborg. Han fick sin första seriestripp publicerad som elvaåring och har fortsatt teckna sedan dess. Johan har tidigare jobbat som äventyrsminigolfbanedesigner och ritat en minigolfbana till Tivoli i Köpenhamn.

När han inte illustrerar barnböcker illustrerar han bland annat skivor för musikbranschen.

Inför läsningen ?

Flatworld. Trollmossan från Hede är andra delen i serien om Flatworld. Inled med att kort sammanfatta handlingen från del 1. Låt sedan eleverna få undersöka omslaget. Vad är det de ser? Låt eleverna få leka med substantiv, adjektiv och verb och samla ord som de hittar på omslagsbilden och som passar in i de tre ordklasserna. Samla alla substantiv, adjektiv och verb på tavlan eller i ett digitalt dokument. Låt eleverna sedan få fundera över vad de tror att boken ska handla om.

Avsluta övningen med att läsa första kapitlet högt.

Tips!

Då kapitelnumren är skrivna med romerska siffror kan det inledningsvis också vara bra att kort gå igenom vad de olika siffrorna betyder (I, V och X) samt hur man använder dem för att skriva olika tal.

Under läsningen

Gemensam läsning

Läs boken tillsammans med eleverna. Vissa kapitel kan du högläsa, andra kan eleverna parvis läsa för varandra och några kan de läsa på egen hand. Stanna upp med jämna mellanrum och ha boksamtal med eleverna. Här nedan är exempel på allmänna frågor som kan vara utgångspunkt för samtalen. Du kan också använda frågorna som finns i elevhandledningen.

- ▶ Vad handlar kapitlet om?
- ▶ När och var utspelar sig handlingen? Hur vet vi det? Finns det ledtrådar i texten?
- ▶ Är det något speciellt du gillar eller ogillar i kapitlet som du precis läst?
- ▶ Är det något som är konstigt eller svårt att förstå i kapitlet som du precis läst?
- ▶ Vad betyder det du precis fått veta för fortsättningen?
- ▶ Vad tror du kommer att hända näst i boken?
- ▶ Hur skulle du ha gjort i den här situationen om du var personen i boken?
- ▶ Vad kännetecknar illustrationerna (bilderna) i boken?
- ▶ Under hur lång tid utspelar sig bokens handling?
- ▶ Vilken av karaktärerna i boken tycker du mest respektive minst om? Vad beror det på?
- ▶ Liknar det du läst om något annat du har läst, hört talas om eller varit med om själv?
- ▶ Om du fick ändra på något i boken, vad skulle du ändra på?
- ▶ Om du skulle beskriva boken för någon som inte läst den, vad skulle du säga då?

- ▶ Vilka passar den här boken för?
- ▶ Är det något dina kompisar sagt som gjort att du förstått boken bättre eller kanske ändrat uppfattning om den?
- ▶ Är det något du skulle vilja fråga författaren eller illustratören om?

Efter läsningen

Gör om bokens bästa händelse till en serie

Låt eleverna få välja ut den händelse som de tycker är bokens bästa. Låt dem få skapa en serie bestående av fyra rutor där de återberättar händelsen genom bild och genom pratbubblor eller korta beskrivningar. Eleverna kan använda ett vanligt A4-papper som de delar in i fyra rutor.